

Doložka vybraných vplyvov

1. Základné údaje	
Názov materiálu	
Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 550/2003 Z. z. o probačných a mediačných úradníkoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (ďalej len „návrh zákona“)	
Predkladateľ (a spolupredkladateľ)	
Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky	
Charakter predkladaného materiálu	☐ Materiál nelegislatívnej povahy
	☒ Materiál legislatívnej povahy
	☐ Transpozícia/ implementácia práva EÚ
V prípade transpozície/implementácie uveďte zoznam transponovaných/implementovaných predpisov:	
Termín začiatku a ukončenia PPK	
Predpokladaný termín predloženia na pripomienkové konanie	August 2025
Predpokladaný termín začiatku a ukončenia ZP**	
Predpokladaný termín predloženia na rokovanie vlády SR*	November 2025

2. Definovanie problému
<p><i>Uveďte základné problémy, ktoré sú dôvodom vypracovania predkladaného materiálu (dôvody majú presne poukázať na problém, ktorý existuje a je nutné ho predloženým materiálom riešiť).</i></p> <p>Doterajšia aplikačná prax a zmeny v spoločnosti v súvislosti s restoratívnou justíciou si vyžadujú, aby v tomto kontexte došlo k úprave obsahu vykonávaných činností v procese mediácie a probácie zo strany probačných a mediačných úradníkov, ale aj stanoveniu povinností na strane páchatel'ov. Na rozdiel od Slovenskej republiky je vo väčšine hospodársky vyspelých štátov v súčasnosti väčší počet osôb skôr pod dohľadom probačnej služby, ako osôb pod dohľadom väznenstva, a teda v ústavoch na výkon trestu odňatia slobody.</p> <p>Súčasný stav nespĺňa potreby aplikačnej praxe, ako aj štandardy iných moderných európskych krajín. Po viac ako 20 rokoch od prijatia pôvodnej úpravy tohto zákona, došlo k výrazným zmenám v právnej úprave na medzinárodnej scéne prostredníctvom veľkého počtu medzinárodných dokumentov, avšak aj napriek týmto skutočnostiam zákonodarcu nepristúpil k výraznejšej zmene dotknutého právneho predpisu. Doposiaľ realizované zmeny mali skôr kozmetický dopad na výkon jednotlivých činností vo vzťahu k posilneniu kompetencií a profesionalizácii systému na rôznych úrovniach. V roku 2016 došlo na regionálnej úrovni (krajských súdov) k vytvoreniu pozície probačného a mediačného úradníka vo funkcii vedúceho štátneho zamestnanca, čím Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky splnilo formálnu úlohu vo vzťahu k decentralizovanému riadeniu. Na druhej strane však následné jednotlivé postupy vo vzťahu k výkonu ich činností neboli ukotvené, čo má v praxi za následok nejednotnosť výkonu, rozdielnosť prístupov, nepochopenie zámeru a cieľov uvedenej pozície. Nejednotnosť je prítomná aj v jednotlivých postupoch probačných a mediačných úradníkov naprieč Slovenskou republikou, v závislosti od jednotlivých okresov a krajov.</p> <p>Taktiež prax preukázala pomerne komplikovaný proces od právoplatnosti rozhodnutia súdu až po samotné započatie výkonu trestu povinnej práce odsúdeným. Doterajšia prax súvisiaca so zmenou zavádzania prvkov Súdnej mapy sa prejavila z hľadiska rýchlosti a účelovosti úkonov realizovania a nariaďovania trestu povinnej práce ako neefektívna.</p>
3. Ciele a výsledný stav
<p><i>Uveďte hlavné ciele predkladaného materiálu (aký výsledný stav má byť prijatím materiálu dosiahnutý, pričom dosiahnutý stav musí byť odlišný od stavu popísaného v bode 2. Definovanie problému).</i></p> <p>Jedným zo základných cieľov návrhu zákona je vyzdvihnúť význam restoratívnych prístupov v trestnom konaní, zohľadniť postoj páchatel'a, ktorý prevezme zodpovednosť za spáchaný trestný čin a spoločne s poškodeným (v mediácii) dospejú k vzájomnej dohode na odstránení ujmy vzniknutej v príčinnej súvislosti s trestným činom, čo</p>

sa môže premietnuť do umožnenia skoršieho podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody a podporiť tak úspešnejšiu reintegráciu páchatelia do spoločnosti.

Cieľom návrhu zákona je okrem iného precizovať jednotlivé činnosti probačného a mediačného úradníka do kvalitnejšej podoby, ktorá exaktnejšie posilňuje jeho mandát, a ktorá korešponduje aj s európskymi štandardmi. Jedným z parciálnych cieľov návrhu zákona je na podklade doterajšej praxe zákonne vymedziť kompetencie a činnosti probačného a mediačného úradníka vo funkcii vedúceho probačného a mediačného úradníka a doplniť aktuálnu úpravu o legálnu definíciu probačného dohľadu a mediácie v trestnom konaní vrátane možnosti realizácie mediácie pri obzvlášť závažných trestných činoch.

Ďalším cieľom tejto úpravy je zefektívniť a debyrokratizovať procesy medzi probačnými a mediačnými úradníkmi a súdmi, okrem iného i presunom kompetencií zo sudcov na probačných a mediačných úradníkov pri treste povinnej práce.

4. Dotknuté subjekty

Uveďte subjekty, ktorých sa zmeny predkladaného materiálu dotknú priamo aj nepriamo:

Návrh zákona sa dotkne priamo nasledujúcich subjektov: Probační a mediační úradníci, súdy, Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Justičná akadémia, Zbor väzenskej a justičnej stráže, Policajný zbor, obecna polícia.

Návrh zákona sa dotkne nepriamo nasledujúcich subjektov: obvinení, odsúdení, poskytovatelia práce.

5. Alternatívne riešenia

Aké alternatívne riešenia vedúce k stanovenému cieľu boli identifikované a posudzované pre riešenie definovaného problému?

Nulový variant - uveďte dôsledky, ku ktorým by došlo v prípade nevykonania úprav v predkladanom materiáli a alternatívne riešenia/spôsoby dosiahnutia cieľov uvedených v bode 3.

Problémy definované v tomto materiáli nie je možné odstrániť iným spôsobom, ako zmenou a doplnením predmetných zákonov. Nulový variant by znamenal pretrvanie nevyhovujúceho stavu popísaného v bode 2 a nesplnenie úloh zadefinovaných v Programovanom vyhlásení vlády na roky 2023 - 2027.

6. Vykonávacie predpisy

Predpokladá sa prijatie/zmena vykonávacích predpisov? ☐ Áno ☒ Nie

Ak áno, uveďte ktoré oblasti budú nimi upravené, resp. ktorých vykonávacích predpisov sa zmena dotkne:

7. Transpozícia/implementácia práva EÚ

Uveďte, či v predkladanom návrhu právneho predpisu dochádza ku goldplatingu podľa tabuľky zhody, resp. či ku goldplatingu dochádza pri implementácii práva EÚ.

☐ Áno ☒ Nie

Ak áno, uveďte, ktorých vplyvov podľa bodu 9 sa goldplating týka:

8. Preskúmanie účelnosti

Uveďte termín, kedy by malo dôjsť k preskúmaniu účinnosti a účelnosti predkladaného materiálu.

Uveďte kritériá, na základe ktorých bude preskúmanie vykonané.

Preskúmanie účelnosti sa navrhuje 2 roky od účinnosti návrhu zákona, vzhľadom na nastavenie nových procesov v otázke nariaďovania výkonu trestu povinnej práce. Kritérium predstavuje zhodnotenie debyrokratizácie postupov vo vzťahu sudca - probačný a mediačný úradník a zhodnotenie efektívnosti a účelnosti predložených plánov rozvoja jednotlivých vedúcich probačných a mediačných úradníkov.

* vyplniť iba v prípade, ak materiál nie je zahrnutý do Plánu práce vlády Slovenskej republiky alebo Plánu legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky.

** vyplniť iba v prípade, ak sa záverečné posúdenie vybraných vplyvov uskutočnilo v zmysle bodu 9.1. jednotnej metodiky.

*** posudzovanie sa týka len zmien v I. a II. pilieri univerzálneho systému dôchodkového zabezpečenia s identifikovaným dopadom od 0,1 % HDP (vrátane) na dlhodobom horizonte.

9. Vybrané vplyvy materiálu			
Vplyvy na rozpočet verejnej správy z toho rozpočtovo zabezpečené vplyvy, v prípade identifikovaného negatívneho vplyvu	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
	☐ Áno	☐ Nie	☐ Čiastočne
v tom vplyvy na rozpočty obcí a vyšších územných celkov z toho rozpočtovo zabezpečené vplyvy, v prípade identifikovaného negatívneho vplyvu	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
	☐ Áno	☐ Nie	☐ Čiastočne
Vplyv na dlhodobú udržateľnosť verejných financií v prípade vybraných opatrení ***	☐ Áno		☐ Nie
Vplyvy na limit verejných výdavkov	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na podnikateľské prostredie z toho vplyvy na MSP Mechanizmus znižovania byrokracie a nákladov sa uplatňuje:	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
	☐ Pozitívne	☐ Žiadne	☐ Negatívne
	☐ Áno		☐ Nie
Sociálne vplyvy	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na životné prostredie Materiál je posudzovaný podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
	☐ Áno		☐ Nie
Vplyvy na informatizáciu spoločnosti	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na služby verejnej správy pre občana, z toho vplyvy služieb verejnej správy na občana vplyvy na procesy služieb vo verejnej správe	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na manželstvo, rodičovstvo a rodinu	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne

10. Poznámky
<p><i>V prípade potreby uveďte doplňujúce informácie k identifikovaným vplyvom a ich analýzam.</i></p> <p><i>Ak predkladaný materiál má marginálny (zanedbateľný) vplyv na niektorú zo sledovaných oblastí v bode 9 a z tohto dôvodu je tento vplyv označený ako žiadny vplyv, uveďte skutočnosti vysvetľujúce, prečo je tento vplyv marginálny (zanedbateľný).</i></p> <p><i>Informácie v tejto časti slúžia na zhrnutie vplyvov alebo aj na vyjadrenie sa k marginálnym vplyvom a nie ako náhrada za vypracovanie príslušných analýz vybraných vplyvov.</i></p> <p><i>V prípade, že je materiál posudzovaný podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, uveďte internetový odkaz na tento proces.</i></p> <p>Návrh zákona sa dotýka iba inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia výkonu probácie a mediácie a trestu povinnej práce za účelom ich efektívnejšieho využitia. Návrh zákona však nijak nemení rozsah práv a povinností z pohľadu obvineného.</p>
11. Kontakt na spracovateľa

Uveďte údaje na kontaktnú osobu, ktorú je možné kontaktovať v súvislosti s posúdením vybraných vplyvov.

Mgr. Michal Ragan
Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky
Račianska 71, 813 11 Bratislava
michal.ragan@justice.sk
02/888 91 272

12. Zdroje

Uveďte zdroje (štatistiky, prieskumy, spoluprácu s odborníkmi a iné), z ktorých ste pri príprave materiálu a vypracovávaní doložky, analýz vplyvov vychádzali. V prípade nedostupnosti potrebných dát pre spracovanie relevantných analýz vybraných vplyvov, uveďte danú skutočnosť.

Návrh zákona je výstupom pracovnej skupiny zriadenej Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky na prípravu legislatívnych zmien v oblasti probácie a mediácie v trestnom konaní, pričom výstupy pracovnej skupiny vychádzajú najmä z potrieb aplikačnej praxe.

13. Stanovisko Komisie na posudzovanie vybraných vplyvov z PPK č.

(v prípade, ak sa uskutočnilo v zmysle bodu 8.1 Jednotnej metodiky)

☐ Súhlasné

☐ Súhlasné s návrhom na dopracovanie

☐ Nesúhlasné

Uveďte pripomienky zo stanoviska Komisie z časti II. spolu s Vaším vyhodnotením:

14. Stanovisko Komisie na posudzovanie vybraných vplyvov zo záverečného posúdenia č.

(v prípade, ak sa uskutočnilo v zmysle bodu 9.1. Jednotnej metodiky)

☐ Súhlasné

☐ Súhlasné s návrhom na dopracovanie

☐ Nesúhlasné

Uveďte pripomienky zo stanoviska Komisie z časti II. spolu s Vaším vyhodnotením: